

Zagreb, 27. svibnja 2011.

PRIOPĆENJE POVODOM UHIĆENJA RATKA MLADIĆA

Povodom uhićenja Ratka Mladića, nakon njegovog dugogodišnjeg bijega i skrivanja od pravosudnih tijela, Građanski odbor za ljudska prava, *Documenta – Centar za suočavanje s prošlošću*, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek žele naglasiti važnost ovog događaja za sve ljude koji smatraju da zločin ne smije ostati bez kazne i izraziti svoju nadu da će njegovo uhićenje i privođenje pred lice pravde omogućiti bar djelomičnu satisfakciju žrtvama. Žalimo što je do uhićenja došlo devetnaest godina od počinjenja zločina za koje se Ratko Mladić tereti te se nadamo skorom uhićenju posljednjeg haaškog bjegunca Gorana Hadžića.

Želimo podsjetiti da je Ratko Mladić, još 1995. godine, optužen pred Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju (dalje: MKSJ) za kaznena djela genocida (genocid, supočiniteljstvo u genocidu - čl. 4. Statuta MKSJ), zločine protiv čovječnosti (progon, istrjebljenje, ubojstvo, deportacija, druga nehumana djela (prisilno premještanje) definirana čl. 5. Statuta MKSJ-a) te za kršenje zakona i običaja ratovanja (ubojstva, okrutno postupanje, napadi na civile, uzimanje talaca) počinjeni na teritoriju Bosne i Hercegovine najkasnije od 12. svibnja 1992. pa do najmanje 22. prosinca 1996. Optužnicom ga se tereti da je kao neposredni počinitelj sudjelovao u udruženom zločinačkom poduhvatu u BiH s ciljem da se eliminiraju ili trajno uklone, silom ili drugim sredstvima bosanski Muslimani, bosanski Hrvati i drugo nesrpsko stanovništvo s velikih djelova BiH i to skupa s generalima Miloradom Talićem, Stanislavom Galićem (Stanislav Galić pravomoćno je 30. studenog 2006. osuđen pred MKSJ na doživotni zatvor za kampanju granatiranja i snajperskog djelovanja na Sarajevo), Dragomirom Krstićem (19. travnja 2004. godine pravomoćno osuđen na 35 godina zatvora, između ostalog, i za pomaganje i podržavanje u genocidu), Momčilom Krajišnikom (pravomoćno osuđen na 20 godina zatvora) i drugim članovima rukovodstva bosanskih Srba te Slobodanom Miloševićem i drugim vojnim i političkom ličnostima iz tadašnje SFRJ, odnosno Republike Srbije.

Haški sud (MKSJ) je u presudi kojom je Milan Martić pravomoćno osuđen na 35 godina zatvora za zločine počinjene u Hrvatskoj, utvrdio da je Ratko Mladić, zajedno sa drugim osobama, sudjelovao u **udruženom zločinačkom poduhvatu**, čija je zajednička svrha bila počinjenje zločina deportacije i prisilnog premještanja: "prisilno uklanjanje većeg dijela hrvatskog, muslimanskog i drugog nesrpskog stanovništva približno s jedne trećine teritorija Hrvatske i velikih dijelova Bosne i Hercegovine, s ciljem da ta područja postanu dio nove države pod srpskom dominacijom". Tom presudom obuhvaćeni su zločini počinjeni u Hrvatskoj Kostajnici, Cerovljanima, Hrvatskoj Dubici, Baćinu, Saborskom, Poljanku, Lipovači, Škabrnji, Nadinu i Zagrebu. Ovakvo izričito navođenje Ratka Mladića u kontekstu navedenog udruženog zločinačkog poduhvata ne povlači direktno njegovu kaznenu odgovornost, ali svakako predstavlja utvrđenje činjenica.

Ratko Mladić osuđen je (u odsutnosti) i procesuiran i od strane pravosudnih tijela RH. 1. Za napade na selo Kijevo, područja općina Sinj, Vrlika, sela Maljkovo, Potravlje, Šatrić i Dabar, područje Šibenika Županijski sud u Šibeniku proglasio je Ratka Mladića krivim za planiranje i izdavanja naredbi za napade na selo Kijevo, područja općina Sinj, Vrlika, sela Maljkovo, Potravlje, Šatrić i Dabar, područje Šibenika te osudio u odsutnosti na kaznu zatvora u trajanju od 20 godina. 2. Protiv istoga je pred ŽS u Splitu podignuta optužnica zbog planiranja i organiziranja rušenja brane i hidroelektrane Peruća. 3. Protiv R. Mladića se vode i istražne radnje od strane ŽDO Zadar, zbog napada na civilne i druge objekte u gradu Zadru, napade na Donji Zemunik, Zadar, Posedarje, Slivnicu Donju i Gornju, Pridragu, Rupalj, Galovac, Kali na otoku Ugljanu. 4. Istražne radnje protiv R. Mladića provodi i ŽDO Slavonski Brod zbog izravne zapovijedi raketiranja Požege.

Svijet u kojem živimo daleko je od savršenog i bremenit je nepravdama. Ali u tom svijetu kakav jest, uhićenje Ratka Mladića važan je događaj koji pravdu za žrtve pretpostavlja nacionalnim mitovima i vraća vjeru da će se jednom živjeti u svijetu u kojem će zločini čiji je R. Mladić postao simbol, biti samo povijest.

Zoran Pusić, Građanski odbor za ljudska prava

Vesna Teršelič, *Documenta-Centar za suočavanje s prošlošću*

Katarina Kruhonja, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek